

og der er jo allerede forlængst Telegraphledninger til samtlige Landets Provindser, kun Bornholm har hidtil været undtaget herfra. Jeg kan nu godt forstaae, at denne D maa blive et af de sidste Punkter, der kommer i Betragtning, thi det er ikke nogen nem Historie at lægge en Telegraphledning til Bornholm. Men efterat Communicationsmidlerne ere bledne saaledes udviklede, som de nu ere overalt, efterat man næsten overalt ellers har faaet Postforbindelse, ikke to Gange om Ugen, som man maa hjælpe sig med paa Bornholm, men flere Gange dagligt, efterat man har faaet Telegraphforbindelser saagodisom overalt, og efterat Forretningerne have faaet et saadant Sving, at en stor Deel af dem nu ofte andsteds afflottes ved Telegraph, saa vilde den høie Regjering og den høie Rigsdag paa den anden Side kunne forstaae, hvormeget man paa Bornholm maa savne et saadant Forbindelsesmiddel. Dertil kommer, at Forbindelsen mellem Bornholm og det øvrige Land jo paa Grund af Forholdene til sine Tider kan blive aldeles afflaaren. Det er kun i den gode Aarstid, at Forbindelsen kan finde Sted to Gange ugentligt; om Vinteren kan det tværtimod hænde — og det er hændet for ikke ret længe siden, om end ikke i denne Vinter —, at Den er afflaaren i Maaneder fra det øvrige Land. Jeg troer ogsaa, at Staten kan have en Deel Interesse i, at der oprettes en Telegraphforbindelse med Bornholm, og jeg vil nævne et Exempel derpaa, som ligger meget nær. I Forslaget til Børnepligtsloven, som vi behandlede igaar, er der indført meget hensigtsmæssige og rimelige Bestemmelser i Henseende til Indkaldelsen af Søværnepligtige; men jeg gad dog vide, hvorledes den høie Regjering tænker sig at ville opfylde den foreslaaede Lovs Bestemmelser om Tidsfristerne for denne Indkaldelse med Hensyn til Bornholm, naar Vinteren er streng, og der ikke er nogen telegraphisk Forbindelse med Den. Jeg vil derfor ret meget bede om, at der snarest muligt, om muligt allerede til næste Aar, maa blive forlangt en Bevilling til Oprettelsen af en saadan Forbindelse. Man har paa Bornholm i flere Aar haabet paa, at der skulde komme en telegraphisk Forbindelse mellem Rusland og Danmark over Bornholm, saaledes

at den ønskede Forbindelse kunde komme istand uden Beføstning for Statskassen. Jeg veed ikke, om det var til Forhandlingerne om et saadant Anlæg, at den høitærede Finantsminister før sigtede, men det vilde naturligvis glæde mig og Bornholmerne meget, om de nævnte Forhandlinger maatte være rykkede saa langt frem, at vi snart kunde høre en Udtalelse om, at Tanken om en telegraphisk Forbindelse mellem Bornholm og det øvrige Land kunde ventes realiseret.

Finantsministeren: Jeg forstaaer overmaade godt, at man paa Bornholm længes efter en telegraphisk Forbindelse med det øvrige Land. Det er ganske naturligt, at en saa affidsliggende D som denne ønsker at blive deelagtiggjort i det betydelige Communicationsmiddel, som Telegrapherne afgive, men jeg troer rigtignok, at man paa Bornholm gjør sig noget for store Forventninger om de Fordele, som deraf skulde komme til at flyde baade for Den selv og for Statskassen, og navnlig troer jeg, at det Stadium, som man senest har indtaget paa Bornholm overfor Spørgsmaalet om en Telegraphforbindelse med det øvrige Land, ikke er skiltet til at føre denne Sag hurtigere tilende, end det under andre Omstændigheder vilde kunne skee. Jeg skal bede det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, om vel at lægge Mærke til mine Ytringer før, hvorved jeg netop sigtede til Bornholms seneste Optræden. Jeg fremhævede, at en stor Deel af vore nuværende Telegraphlinier og Telegraphstationer ere private. Man maa ikke see bort herfra, naar man vil benytte de Ytringer, der findes i Anmærkningerne til Finantslovsforslaget, og slutte saaledes: Da nu hele det øvrige Land har faaet Telegrapher, maae vi ogsaa have en Telegraph. En stor Deel af det øvrige Land har, som sagt, kun faaet Telegrapher ved private Anstrengelser, som man paa Bornholm ikke ret synes at erkjende Nødvendigheden og Hensigtsmæssigheden af at gjøre. Jeg skal tillige oplyse, fordi dette afgiver det væsentligste Forsvar for, at den omhandlede Telegraphforbindelse endnu ikke er kommen istand, at en Telegraphforbindelse fra Danmark directe til Bornholm vil koste over 160,000 Rd., hvori endda ikke er beregnet